

Projekt

z dnia 26 listopada 2020 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W DARŁOWIE**

z dnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2021**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 2277, Dz. U. z 2019 r. poz. 1818 oraz M. P. z 2020 r. poz. 164) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Darłowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Darłowie
z dnia 2020 r.

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA DARŁOWO NA ROK 2021**

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałania narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Realizacja zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 (*Dz. U. z 2016 r. poz. 1492*).

Wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludzkiego oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu jest celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia. Elementami składowymi określonego celu są:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych,
- Program Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2021 (zwany dalej Programem) uwzględnia założenia i kierunki działań wskazane w aktach prawnych tj.:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (*Dz. U. z 2016 r. poz. 1492*),
- 2) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (*t.j. Dz. U. z 2019 poz. 2277 z późniejszymi zmianami*),
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (*t.j. z 2020 poz. 2050*),
- 4) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (*t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1449*),
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (*t.j. Dz. U. z 2020 poz. 218*),
- 6) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (*t.j. Dz. U. z 2020 poz. 821*),

- 7) uchwała Nr II/17/2014 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 29 grudnia 2014r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Darłowo na lata 2014- 2020,

Dodatkowo Program opiera się na wynikach Diagnozy Lokalnych Problemów Społecznych opracowanej w 2019 roku przez Instytut Badawczy IPC Sp z o.o. z Wrocławia.

Raport zawiera dane z badań zrealizowanych metodą ilościową, z zastosowaniem techniki indywidualnego kwestionariusza wywiadu kwestionariuszowego. Polegała ona na zadawaniu przez ankietera pytań zawartych w narzędziu badawczym (kwestionariuszu), a następnie notowaniu w formularzu odpowiedzi udzielonych przez respondenta. W badaniu wzięło udział 515 osób – dorosłych mieszkańców.

Druga część raportu dotyczyła rozpowszechniania zjawisk związanych ze stosowaniem używek (alkoholu, narkotyków, papierosów i e-papierosów), korzystania z nowoczesnych technologii (komputer, Internet, telefon) czy zachowaniami niebezpiecznymi i ryzykownymi wśród uczniów szkół z terenu Miasta Darłowo. Dane zostały pozyskane za pomocą techniki ankiety audytoryjnej – anonimowe kwestionariusze rozdano uczniom w trakcie zajęć szkolnych, a następnie zostały one wypełnione samodzielnie w obecności ankietera. W badaniu wzięło udział 371 uczniów ze szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych.

Całe opracowanie zostało zamieszczone na stronie Miasta Darłowo

<http://um.darlowo.ibip.pl/public/?id=187608>

Adresatami niniejszego Programu są wszyscy mieszkańcy Darłowa, a w szczególności:

1. Dzieci i młodzież szkolna,

Liczba mieszkańców Darłowa	2017	2018	2019
Ogółem, w tym	13139	12930	12774
w wieku 6 r. ż. – 17 r. ż.	1375	1363	1343
powyżej 18 r. ż.	11011	10953	10823

Dane: Ewidencja Ludności Urzędu Miejskiego w Darłowie stan na 31.12.2017, stan na 31.12.2018, stan na 31.12.2019

2. Osoby starsze

Liczba mieszkańców Darłowa	2017	2018	2019
Mężczyźni powyżej 65 r. ż.	880	935	979
Kobiety powyżej 60 r. ż.,	2043	2117	2169

Dane: Ewidencja Ludności Urzędu Miejskiego w Darłowie stan na 31.12.2017, stan na 31.12.2018, stan na 31.12.2019

3. Osoby pijące ryzykownie i szkodliwie, osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych i współuzależnione oraz osoby o uzależnieniu behawioralnym.

Przez ryzykowne spożywanie alkoholu rozumie się picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia nie zostanie zmieniony.

Szkodliwe picie alkoholu to wzorzec picia, który powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu. Jako picie szkodliwe określane jest też spożywanie każdej ilości alkoholu przez: kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekle, osoby przyjmujące leki, osoby starsze.

Uzależnienie od substancji psychoaktywnych to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych, poznawczych i społecznych, wśród których używanie substancji psychoaktywnej (takiej jak alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze, tytoń) dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta

większą wartość. Głównymi objawami uzależnienia są głód substancji (przymus, silne pragnienie) oraz utrata kontroli nad używaniem substancji.

Długotrwałe współżycie w rodzinie z osobą uzależnioną jest zarówno źródłem cierpienia i zaburzeń emocjonalnych, jak i też wywiera negatywny wpływ na stan zdrowia somatycznego. Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być współuzależnienie. Współuzależnienie jest zespołem nieprawidłowego przystosowania się do sytuacji problemowej. Koncentrując się na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera, osoba współuzależniona nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrolę za jego funkcjonowanie, co w efekcie ułatwia pijącemu dalsze spożywanie alkoholu.

Uzależnione behawioralnie cechuje zespół zaburzeń zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane w przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz jej otoczenia. Do tego typu zaburzeń zachowania zalicza się przede wszystkim: uzależnienie od hazardu, od komputera i Internetu, od pracy, seksu, pornografii i zakupów.

I. MAPA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Lokalny rynek napojów alkoholowych w Mieście Darłowo

Rynek napojów alkoholowych w mieście regulują:

1. uchwała Nr LVI/437/2018 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 28 czerwca 2018r. w sprawie określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Darłowo (Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3517),
2. uchwała Nr LVI/438/2018 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 28 czerwca 2018r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc spożywania i podawania napojów alkoholowych (Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3518).

Na terenie miasta Darłowo uchwalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- a. o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa – 190,
- b. o zawartości powyżej 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa) – 130,
- c. o zawartości powyżej 18 % alkoholu – 130,
- d. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 270,
- e. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży -180.

Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Miasto Darłowo

	2018	2019
przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	110	113
przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	152	154

Dane: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych typ: PARPA-G1, rok: 2018, 2019

Jednostki i grupy wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie na terenie Miasta Darłowo

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składa się z 5 członków. Skład osobowy został powołany zarządzeniem Nr 0151/OSS-PA/1365/2009

Burmistrza Miasta Darłowo z dnia 1 kwietnia 2009 r. (zmieniony w 2014, 2016 2017 oraz z 2018 roku).

Do zadań Komisji należy przede wszystkim:

- 1) motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego lub w przypadku odmowy – podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- 2) rozpatrywanie informacji i wniosków oraz podejmowanie interwencji dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych z naruszeniem przepisów ustawy,
- 3) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Darłowo,
- 4) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z zasadami usytuowania na terenie Miasta Darłowo miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w stosownych uchwałach Rady Miejskiej w Darłowie,
- 5) współpraca z Sądem Rejonowym w Koszalinie, Komisariatem Policji w Darłowie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 6) współpraca z referatem Oświaty i Spraw Społecznych w zakresie tworzenia i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo.
- 7) inicjowanie i udział w szkoleniach oraz profilaktycznych kampaniach edukacyjnych,
- 8) informowanie osób zainteresowanych o możliwościach uzyskania pomocy w zakresie uzależnień lub przemocy.

Komisja ma siedzibę w Miejskim Centrum Profilaktyki przy ul. Franciszkańskiej 2 (budynek Miejskiego Gimnazjum). Członkowie Komisji spotykają się dwa razy w miesiącu.

2. Punkt Konsultacyjny

W Miejskim Centrum Profilaktyki przy ul. Franciszkańskiej 2 oraz w budynku przy ul. M. C. Skłodowskiej znajduje się Punkt Konsultacyjny, w którym dyżury pełnią specjaliści z zakresu psychologii i terapii uzależnień.

Podstawowym zadaniem Punktu Konsultacyjnego jest:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. poprzez rozmowy podtrzymujące),
- 4) rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy,
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodzin.

3. Poradnie / przychodnie

Na terenie miasta funkcjonują dwie poradnie uzależnień od alkoholu:

- 1) NS ZOZ „NO” s.c. Bożena Mariusz Hrymniak przy ul. Skłodowskiej 32,
- 2) AMICUS przy ul. Wieniawskiego 18 J.

Poradnie zajmują się prowadzeniem terapii osób nadużywających i uzależnionych, jak również osób współuzależnionych, czyli członków rodziny. Poza terapią poradnie prowadzą

konsultacje i udzielają wszelkich potrzebnych informacji i porad osobom dotkniętym problemem alkoholowym.

4. Grupy samopomocowe / AA

Darłowskie Stowarzyszenie Abstynenta „Unittas”, ul. Wieniawskiego 8.

Grupa AA „Jutrzenka” ul. I go Maja 1 (świątlica).

Grupa AA „Promyk” ul. Franciszkańska 4 (wejście od ul. Wendów).

5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie

Według danych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie z pomocy Ośrodka korzystało w 2019 roku 399 rodzin, z czego 36 rodzin zostało objęte pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka. Na pomoc tym rodzinom Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował 247.444,00.

Dane liczbowe dotyczące udzielonej pomocy w latach 2016 – 2019 przedstawia poniższa tabela.

	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin korzystająca z pomocy	489	473	439	399
w tym z powodu alkoholizmu i narkomanii	36	40	34	36
Wysokość środków finansowych przeznaczonych na pomoc rodzinom z problemem uzależnień	155.488,00	107.114,00	138.448,00	247.444,00

Dane: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych typ: PARPA-G1, rok.: 2016, 2017, 2018, 2019

Liczba osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej utrzymuje się na podobnym poziomie, a wartość przekazanych im środków finansowych w roku 2019 była większa w stosunku do roku ubiegłego.

Oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, regulujących między innymi sprawy wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, sprawy zatrudnienia socjalnego oraz potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, w tym:

- 1) wykonuje pracę socjalną z rodzinami z problemem uzależnień,
- 2) prowadzi działania na rzecz dożywiania dzieci,
- 3) zabezpiecza obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego,

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatu Policji, oświaty – dyrektorzy szkół i przedszkoli, ochrony zdrowia – NZOZ Pielęgniarki Środowiskowo – Rodzinne S.C. Darłowo, organizacji pozarządowych - Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Na dzisiaj”, Sądu Rejonowy w Koszalinie – Zespół Kuratorów Zawodowych dla Dorosłych,

Zakres działania Zespołu obejmuje między innymi:

- a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- b) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- c) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Dane liczbowe dotyczące spraw prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny przedstawia poniższa tabela.

	2016	2017	2018	2019
Ilość Niebieskich Kart, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym złożonych przez:	17	27	16	17
policja	15	20	13	12
pedagog szkolny	0	2	1	1
pracownik socjalny	2	5	2	4
Ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	2	4	4	4
Ilość posiedzeń grup roboczych	45	67	51	42
Ilość osób skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	3	6	8	3

Dane: Opracowanie Zespół Interdyscyplinarny w Darłowie, rok: 2016, 2017, 2018, 2019

- 4) prowadzi placówkę wsparcie dziennego Miejską Świetlicę Środowiskową „Bezpieczna Przystań”, do której w 2019 roku uczęszczało łącznie 59 dzieci.

	2016	2017	2018	2019
Wysokość środków finansowych przeznaczonych na działalność Świetlicy Środowiskowej „Bezpieczna Przystań” realizującej program opiekuńczo - wychowawczy	310.269,15	315.488,00	345.007,16	340.454,00
w tym środki finansowe przeznaczone na dożywianie	19.997,57	18.944,97	17.610,97	15.299,00
Liczba dzieci uczestniczących z zajęciach	66	68	57	59

Dane: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych typ: PARPA-G1, rok: 2016, 2017, 2018, 2019

Środki przekazywane na prowadzenie placówki wsparcia dziennego corocznie są zwiększane w celu poprawy jej funkcjonowania.

Nietrzeźwość w miejscach publicznych

Z informacji uzyskanych od Ogniwa Prewencji Komisariatu Policji w Darłowie wynika, że w 2019 roku zatrzymano 6 nietrzeźwych kierowców. Skierowano 6 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Koszalinie wobec osób kierujących po spożyciu alkoholu, zatrzymano 21 praw jazdy, doprowadzono 42 osoby celem wytrzeźwienia. Prowadzono 17 postępowań dotyczących posiadania lub handlu środkami odurzającymi związanych z nadużywaniem środków odurzających. Funkcjonariusze w 2019 r. założyli 12 Niebieskich Kart.

	2016	2017	2018	2019
Ilość zatrzymanych nietrzeźwych kierujących	28	18	38	6
Ilość skierowanych wniosków o ukaranie przeciwko kierującym po użyciu alkoholu	9	30	21	6
Ilość ujawnionych wykroczeń dotyczących spożywania alkoholu w miejscu publicznym	bd	875	928	1232
Ilość zatrzymanych praw jazdy	23	32	17	21
Ilość osób doprowadzonych celem wytrzeźwienia	32	34	52	42
Ilość założonych Niebieskich Kart	13	26	13	12
Ilość prowadzonych postępowań dotyczących posiadania lub handlu środkami odurzającymi	19	14	15	17

Dane: opracowanie Ogniwo Prewencji Komisariatu Policji w Darłowie rok: 2016, 2017, 2018, 2019

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Darłowie w 2019 roku nałożyli 16 mandatów i 117 pouczeń w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych.

	2016	2017	2018	2019
Ilość ujawnionych wykroczeń dotyczących spożywania alkoholu w miejscu publicznym	130	98	55	133
Ilość osób doprowadzonych celem wytrzeźwienia	bd	21	22	10

Dane: opracowanie Straż Miejska w Darłowie rok: 2016, 2017, 2018, 2019

Finansowanie działań koordynatorów Programu

Zgodnie z art. 18² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 2277 ze zmianami) dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wykorzystywane mogą być jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani, a także na zadania realizowane przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821).

Opłatę, w wysokości określonej przepisami ustawy wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwolenia. Przedsiębiorcy, prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim, są obowiązani do złożenia, do dnia 31 stycznia, pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim.

Wartość sprzedaży alkoholu na terenie Miasta Darłowo oszacowana na podstawie złożonych oświadczeń przedstawia poniższa tabela.

	2016	2017	2018	2019
do 4,5% (oraz piwa)	11.856.887,42	12.434.588,18	12.312.959,01	12.462.078,43
od 4,5 % do 18% (z wyjątkiem piwa)	2.313.229,86	2.421.582,42	2.732.984,84	2.930.037,15
powyżej 18 %	10.616.281,51	11.373.159,98	11.613.152,78	11.747.886,46
razem	24.786.398,79	26.229.330,58	26.659,096,63	27.140.002,04

Dane: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych typ: PARPA-G1, rok: 2016, 2017, 2018, 2019

Wzrost wartości sprzedaży alkoholu wskazuje na rozwijającą się infrastrukturę turystyczną Miasta, szczególnie w zakresie oferowanych usług gastronomicznych. Przy zmniejszającej się liczbie mieszkańców wzrost sprzedaży może wynikać z turystycznego charakteru naszej miejscowości.

Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych miasta dotyczące działań profilaktycznych wynikających z niniejszego Programu ujęte są w budżecie Miasta Darłowo w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdz. 85153 – przeciwdziałanie narkomanii i w rozdz. 85154 – zapobieganie alkoholizmowi.

Środki uruchamiane są na podstawie między innymi umów, porozumień, zleceń.

Finansowanie działań ujętych w Programie przedstawia poniższa tabela.

	2016	2017	2018	2019
Wysokość środków uzyskanych przez gminę z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	616.475,87	653.132,62	641.748,63	646.288,33

Wysokość środków faktycznie wykorzystanych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	633.210,18	673.935,96	712.096,77	695.234,46
Wysokość środków faktycznie wykorzystanych na realizację gminnego programu przeciwdziałania narkomanii	9.710,00	8.550,00	12.455,50	5.690,00
Wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	57.300,00	64.400,00	66.096,56	62.600,00
Wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań wynikających z gminnego programu przeciwdziałania narkomanii	0,00	0,00	0,00	0,00

*Dane: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
typ: PARPA-G1, rok: 2016, 2017, 2018, 2019*

Większe wykorzystanie środków finansowych niż uzyskanych spowodowana jest tym, że środki niewykorzystane w danym roku budżetowym zwiększają pulę środków przeznaczonych w roku następnym na realizację gminnych programów.

II. MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA DARŁOWO NA ROK 2021

Działania mające na celu minimalizację szkód społecznych i indywidualnych wynikających z uzależnień realizowane będą w obszarach:

- 1) profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców Miasta Darłowo, bez względu na stopień ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu lub innych substancji uzależniających,
- 2) profilaktyki selektywnej – adresowanej do osób o podwyższonym ryzyku występowania problemów związanych z używaniem alkoholu lub innych substancji uzależniających,
- 3) profilaktyki wskazującej – adresowanej do osób, mogących mieć problemy związane z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia,
- 4) terapii i rehabilitacji – pomoc osobom, które podjęły terapię w utrzymaniu abstynencji.

Podstawą prawną dotyczącą realizacji zadań jest art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (*t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zmianami*) oraz art. 10 ust. 2 oraz 2 a i 2 b ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (*t.j. z 2020 poz. 2050*).

Zadania do realizacji:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem

- 1) organizowanie i finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą,
- 2) współpraca (finansowa i pozafinansowa) z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w celu zwiększenia pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym i współuzależnionym,

- 3) wspieranie osób uzależnionych w realizacji programu zdrowienia po odwykowym leczeniu tzw. programu „after care”,
- 4) finansowanie lub współfinansowanie szkoleń, konferencji, seminariów i warsztatów oraz innych form spotkań przedstawicieli służb zajmujących się problematyką uzależnień lub osób pracujących na rzecz osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- 1) organizacja i finansowanie pomocy specjalistycznej między innymi w szkołach, dla uczniów i rodziców, u których występują problemy uzależnień i przemocy,
- 2) organizacja i finansowanie bieżącej działalności Miejskiej Świetlicy Środowiskowej „Bezpieczna Przystań” prowadzonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie, w szczególności: doposażenie w niezbędny sprzęt, materiały pomocnicze do zajęć, materiały profilaktyczne, wzmocnienie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej, bieżące utrzymanie i konserwacja pomieszczeń, zatrudnienie pracowników i dożywanie dzieci.
- 3) organizacja i finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy związane z uzależnieniami lub przemocą, poprzez organizację czasu wolnego i wypoczynku z programem socjoterapeutycznym lub z elementami profilaktycznymi,
- 4) finansowanie lub współfinansowanie szkoleń, konferencji, seminariów i warsztatów oraz innych form spotkań przedstawicieli służb zajmujących się problematyką uzależnień i przemocy lub osób pracujących na rzecz osób i rodzin dotkniętych uzależnieniem i przemocą.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych i sportowo - rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

- 1) prowadzenie lokalnych i udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno – edukacyjnych – organizacja np. festynów, happeningów, pikników, promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży oraz całych rodzin, promocja rodziny, w tym zakup niezbędnego sprzętu sportowego i nagród,
- 2) dofinansowanie lub finansowanie realizacji:
 - a) działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej szkół i placówek oświatowych, określonej w szkolnych programach wychowawczo – profilaktycznych,
 - b) programów profilaktycznych opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, z uwzględnieniem programów rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii,
 - c) programów w zakresie poszerzenia oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych, sportowo – rekreacyjnych w celu promowania alternatywnych form spędzania wolnego czasu,

- d) zajęć promujących aktywność kulturalną w celu modelowania postaw moralno – społecznych dzieci i młodzieży między innymi poprzez kontakt z dziełem filmowym,
 - e) programów realizowanych w czasie wolnym od nauki tj. „Bezpieczne Ferie”, „Bezpieczne Wakacje”,
- 3) organizowanie i finansowanie edukacji dorosłych, w tym rodziców, nauczycieli, pedagogów i psychologów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą, zasad pracy z młodzieżą z grup ryzyka i sytuacji psychologicznej dziecka w rodzinie alkoholowej,
 - 4) organizowanie i finansowanie edukacji sprzedawców w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych osobom poniżej 18 roku życia,
 - 5) organizowanie i finansowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach,
 - 6) organizowanie i finansowanie działań na rzecz wdrożenia programów wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji (WRKI) wobec osób pijących ryzykownie i szkodliwie,
 - 7) prowadzenie powszechnej edukacji o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających między innymi dopalaczy oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (np. hazard, Internet),
 - 8) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych (broszur, plakatów, ulotek) oraz zakup lub prenumerata specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji,
 - 9) organizacja badań i sondaży, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, zasobów i efektów podejmowanych działań.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii

- 1) podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień z instytucjami tj. sądy, kuratorzy, szkoły, instytucje kultury, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, przychodnie między innymi poprzez organizację konferencji, szkoleń, narad, działań o charakterze profilaktycznym,
- 2) współpraca z ruchami samopomocowymi, stowarzyszeniami abstynenckimi,
- 3) zlecenie realizacji zadań organizacjom pozarządowym i udzielenie im wsparcia (między innymi finansowego, edukacyjnego i logistycznego) w wykonywaniu działań na rzecz mieszkańców Darłowa w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13(1) i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego

- 1) podejmowanie interwencji w sytuacjach naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, między innymi przez upoważnionych członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) prowadzenie postępowania przygotowawczego i występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Wspieranie (finansowe i pozafinansowe) przedsięwzięć podejmowanych w szczególności przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie mających na celu przeciwdziałanie

wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych i ich rodzin.

III. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Darłowie powołana przez Burmistrza Miasta w Darłowie działa w oparciu o przepisy ustawy, regulamin pracy oraz zgodnie z zapisami umów.

W ramach niniejszego programu finansowane są wszelkie koszty związane z działalnością przedmiotowej Komisji.

Ponadto członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie według poniższych zasad:

- 1) za udział w posiedzeniu Komisji – 150,00 zł brutto,
- 2) za czynności kontrolne – 20,00 zł brutto za jeden punkt sprzedaży,
- 3) za prowadzenie dokumentacji Komisji – 400,00 zł brutto,
- 4) za kierowanie pracami Komisji – 250,00 zł brutto,
- 5) za pełnienie obowiązków przewodniczącego Komisji w przypadku jego nieobecności – 250,00 zł brutto,
- 6) wynagrodzenie za udział w pracy Komisji i kierowanie pracą Komisji wypłacane jest na podstawie listy obecności potwierdzającej udział w posiedzeniu, podpisanej przez przewodniczącego Komisji oraz imiennych rachunków,
- 7) wynagrodzenie za czynności kontrolne wypłacane jest na podstawie oświadczenia przewodniczącego Komisji o przeprowadzonej w danym dniu kontroli wraz z imiennymi rachunkami członków biorących udział w czynnościach kontrolnych.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Miejskiego Programu jest Referat Oświaty i Spraw Społecznych, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz szkoły, których organem prowadzącym jest Miasto Darłowo.

Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy.

Środki uruchamiane będą na podstawie między innymi umów, porozumień, zleceń.

V. MONITORING I OCENA REALIZACJI PROGRAMU

Monitoring i kontrola efektywności prowadzona będzie między innymi poprzez sporządzenie rocznego sprawozdania z działalności samorządu gminnego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA G1 oraz sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Dodatkowo do celów monitoringu posłużą sprawozdania organizacji pozarządowych z realizacji zadań publicznych Miasta Darłowo.

Burmistrz Miasta składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do 30 kwietnia 2022 roku.

Na wniosek lub z własnej inicjatywy Burmistrz Miasta może udzielać częściowych informacji o stanie realizacji niniejszego Programu.

Uzasadnienie do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Darłowie
z dnia 2020 r.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 poz. 2277ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 poz. 218) do kompetencji Rady Gminy należy coroczne uchwalanie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Niniejszy projekt jest propozycją zadań do realizacji w 2021 roku w zakresie wychowania w trzeźwości, przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii i stanowi kontynuację programu ubiegłorocznego.

Na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także na zadania realizowane przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218) gminy przeznaczają dochody z pobranych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Jedynie na ten cel mogą być wykorzystywane.

Niniejszy Program w listopadzie był poddany konsultacjom społecznym przez mieszkańców Darłowa. Nie wniesiono żadnych wniosków.

Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych miasta dotyczące działań profilaktycznych wynikających z niniejszego Programu ujęte są w budżecie Miasta Darłowo w dziale 851 - ochrona zdrowia, *rozd.* 85153 — przeciwdziałanie narkomanii i w *rozd.* 85154 – zapobieganie alkoholizmowi.

Realizatorami niniejszego Programu są Referat Oświaty i Spraw Społecznych, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz szkoły, których organem prowadzącym jest Miasto Darłowo.